بىر ئاۋاز بىر قەدەم نامايىشىدىن ئالغان تەسىراتىم ۋە تەكلىۋىم

چەتئەلگە چىققىنىمغىمۇ ئۇزۇن يىللار بوپتۇ.مەن تۇنجى بولۇپ قاتناشقان ۋە مېنى قاتتىق ھاياجانلاندۇرغان نامايىش بولسا 1997.يىلى 5. فېئورالدا شەرقى تۈركىستانىمىزنىڭ غولجا ۋىلايىتىدە يۈز بەرگەن ھەقلىق نامايىشنىڭ قانلىق باستۇرۇلۇشىغا نارازىلىق بىلدۈرۈلۈپ شۇ كۈنلەردە ئۇيۇشتۇرۇلغان ئىستانبۇلدىكى كەڭ كۆلەملىك بىر نامايىش ئىدى.

تۈركىيەگە يېڭى كەلگەن ئوقۇغۇچىلىق ۋاقتىلىرىم بولغاچ ئىستانبۇلنىڭ ئاقسارايدىكى يۈسۈپپاشاغا جايلاشقان شەرقى تۈركىستان ۋەخپىنىڭ ئىشخانىسىغا ھەركۈنى دېگۈدەك كېلىپ رەھمەتلىك گېنرال مەھمەت رىزا پاشا،ئابدۇلھېكىم باقى ئىلتەبىر، ھامۇت كۆكتۈرۈك ۋە ئىسمايىل چىنگىزلارنىڭ خىزمەتلىرىگە يېقىندىن شاھىت بولاتتىم،چايلىرىنى دەملەپ،يۈگۈر – يېتىم ئىشلىرىغا ھەمكارلىشاتتىم.شۇ كۈنلەرنىڭ بىرىدە غولجىدا تېنىچلىق نامايىشىغا قاتناشقان ئۇيغۇرلارنىڭ خىتاي دۆلىتى تەرىپىدىن ۋەھشىيلەرچە ئوققا تۇتۇلۇپ،نامايىشچىلارنىڭ يېقىن-يوروۇق،ئۇرۇق-تۇققانلىرىنىڭمۇ تۇتقۇن قىلىنغانلىق خەۋىرى تۈركىيەگە يېتىپ كېلىش بىلەن تەڭ شەرقى تۈركىستان ۋەخپىنىڭ تېلېفونلىرى كېچە-كۈندۈز ئۈزۈلمەي سايرايتتى.تۈركىيەنىڭ ھەرتەرىپىدىن،ئوخشىمىغان تەبىقىدىكى تۈرك قېرىنداشلار/ئاناتولۇ تۈركلىرى تېلېفۇن ئۇرۇپ «ئۇيغۇ رتۈركلىرى ئۈچۈن مەن نېمە ئىش قىلىپ بېرەلەيمەن؟ »دەپ ھېسداشلىقلىرىنى بىلدۈرۈشۈپ ئەھۋال سورىشاتتى.ۋەخپىنىڭ ئىشخانىسىمۇ خۇددى ماتەم بولغان ئۆيدەك لىق ئادەملەر بىلەن تولغان بولۇپ ئاندا- ساندا مۇخبىرلارمۇ ۋەتىنىمىز توغۇرلۇق مەلۇمات ئېلىش ئۈچۈن رىزا پاشام بىلەن كۆرۈشۈشكە ۋاقىت ئېلىپ ئىنتىزارلىق بىلەن زالدا كۈتۈشەتتى.

ئۇچاغلاردا ئىستانبۇلدا ياشاۋاتقان ئۇيغۇرلارنىڭ سانى ئاران نەچچە يۈز ئەتراپىدا بولغاچقا ئۇيغۇرلارمۇ ئاساسەن بىر-بىرىنى تۇناتتىكەن،خەۋەرلىشىش تەس بولغاچقىمىكىن نامايىشقا چىققۇدەك ئۇيغۇرلارمۇ بەك ئاز ئىكەنتۇق.دېمىسىمۇ بىز ئۇيغۇرلار نامايىشنىڭ قەدىر-قىممىتىنى بەك بىلىپ كەتمەيمىزغۇ.ئاساسەن تۈركىيەلىك قېرىنداشلارنىڭ تەشكىللىنىشى بىلەن ئېلىپ بېرىلغان بۇ نامايىش مەجىدىيەكۆيدىكى خىتاي دۆلىتىنىڭ باشكونسۇلخانىسى ئالدىدا ئېلىپ بېرىلغان ئىدى.نامايىشچىلارنىڭ كۆپلۈكىدىن ئادەم دېڭىزىغا ئايلانغان مەجىدىيەكۆي مەيدانى ۋە كوچا-رەستىلىرى «لەنەت بولسۇن قىزىل چىن»،ئۇيغۇرلارا ئۇزانان ئەلەر قىرىلسىن!»قاتارلىق گۈلدۈراقسان شۇئارلار ياڭراپ جوشقۇن كەيپىياتتا ئېلىپ بېرىلغان ئىدى. پېقىرمۇ ھاياجىنىمنى باسالماي ھۆكىرەپ يىغلاپ خىتاي دۆلىتىگە بولغان غەزەپ نەپرىتىم ۋولقانغا ئايلانغان ئىدى . خىتاي كونسۇلخانىسى تۇخۇم بومباردىمانىغا تۇتۇلۇپ تاملار سېرىق بوياپ كەتكەنلىكى ھېلىمۇ ئېسىمدە.ئەنە شۇ چاغدا تۈركىيە خەلقىنىڭ شەرقى تۈركىستان مەستانىلىكىنى ئۆز كۆزۈم بىلەن كۆرگەن ئىدىم .ئاخىرى غەزىۋىنى تۇتالمىغان ھاپىز ئوسمان[1]

[1] .ھازىرمۇ ئاكتىپ پائالىيەتچى

ئىسملىك بىر ئۇيغۇر ياش خىتاي كونسۇلخانىسىنىڭ ھويلىسىغا بۆسۈپ كىرىپ تۇۋرۇككە يامىشىپ چىقىپ ئۇيغۇرلارنىڭ قېنى بىلەن بويالغان، خىتاي دۆلىتىنىڭ سىمۋولى بەش يۇلتۇزلۇق قىزىل بايرىقنى چۈشۈرۈۋەتكەن ئىدى.تۈركىيە ساقچىلىرى رەسمىيەت يۈزىسىدىن تۇتۇپ سولاپ قويغان بولسىمۇ بىردەمدىن كېيىن قويۇپ بەرگەنلىكىمۇ باياتىنقىدەك ئېسىمدە.

ئەنە شۇ كۈنلەردىن بۇيان ئىستانبۇل،ئەنقەرە ۋە قەيسەرىلەردە ئۆتكۈزۈلگەن نەچچە يۈزلىگەن نامايىش ۋە پائالىيەتلەرگە قاتنىشاتتىم.بەزى نامايىشلارنى ئۇيۇشتۇرغىنىمىزدا چىقىدىغانغا ئۇيغۇر تاپالماي ئۈلكۈچى[2] تۈرك قېرىنداشلار بىلەن چىققان ۋاقىتلىرىمىزمۇ كۆپ بولدى.«مىللەتچىلەر بىلەن بىر سەپتە تۇرمايمىز» دەپ يالتىيىپ تۇرۇۋالىدىغان نۇرغۇن سەپداشلارنىڭ كۈنىمىزدە ئۈلكۈچى ياشلار بىلەن مۈرىنى – مۈرىگە تىرەپ مەيدانلاردا بىللە بولغانلىقىمۇ مېنى خۇرسەن قىلىۋاتقان ئىشلارنىڭ بىرى دېسەممۇ بولىدۇ.ئۇممەتچىمەن دەپ داۋراڭ سېلىپ ئۈلكۈچى شۇئارى توۋلايدىغان قېرىنداشلارمۇ بىزدە كۆپ.بۇنى يېزىۋېتىپ بىر غەلىتە ئەش ئېسىمگە كەلدى:2009.يىلى 5.تۇمۇز ئۈرۈمچىدە يۈزبەرگەن ئۇيغۇر ئىرقى قىرغىنچىلىق ۋەقەسى تۈركىيەنى تەۋرىتىۋەتكەن ئىدى.ھەتتا شۇچاغدا تۈركىيەنىڭ باش مىنىستىرى بولۇپ ۋەزىپە ئۆتەۋاتقان رەجەپ تاييىپ ئەردوغان خىتاينىڭ ئۇيغۇرلارنى قىرغىن قىلغانلىقىنى قاتتىق ئەيىپلەپ «بۇ بىر ئىرقى قىرغىنچىلىقتۇر،بۇ مەسىلىنى بىرلەشكەن مىللەتلەت تەشكىلاتىغا ئېلىپ چىقىمەن»دېگەن باياناتى مەتبۇئاتلاردا كەڭ ئورۇن ئالغان ئىدى.مۇشۇنداق بىر پەيتتە ئەردوغاننىڭ رەقىپ پارتىيىلىرىدىن بىرى بولغان «پەزىلەت پارتىيىسى»مەجىدىيەكۆيدىكى چاغلايان مەيدانىدا 30.000 كىشىلىك بىر نامايىش تەشكىللىدى.بۇ نامايىشتا پارتىيىسىنىڭ رەئىسى نۇمان قۇرتۇلمۇش نۇتۇق سۆزلەپ بولۇپ سەيىت تۈمتۈرۈك ئاكىغا مىكروپۇننى بەرگەن ئىدى.سەيىتكام سەھۋەنلىكتىن ،پەزىلەت پارتىيىسىنىڭ رەقىبى بولغان ئاق پارتىيەگە مىننەتدارلىق بىلدۈرۈپ سالغان ئەھۋالمۇ يۈز بەرگەن ئىدى.شۇڭا دېموكراتىك ۋە كۆپ پارتىيىلىك دۆلەتلەردە كىمنىڭ سورۇنىدا گەپ قىلىۋاتقانلىقىنى ئوبدان دەڭسېلىپ نۇتۇق ئاتمىسا تىڭشىغۇچىلارنىڭ كۆلكىسىگە،ھەتتا نارازىلىقىغا دۇچ كېلىش ئېھتىماللىقىمۇ بار.

مەن شۇدەمدە ياشاۋاتقان مەلۇم بىر غەرپ دۆلىتىگە كەلگەندىن كېيىن بۇ دۆلەتتىمۇ قۇربىتىمىزنىڭ يېتىشىچە گاھ 5 ئۇيغۇر،گاھ 15 ئۇيغۇر بولساقمۇ ئۈمىتسىزلەنمەي نامايىش ئىشلىرىنى ئېلىپ بېرىۋاتىمىز.شۇنى كېسىپ ئېيتىشقا بولىدۇكى،ھەر نامايىش ۋە پائالىيەت پەقەتلا خىتاي دۆلىتىنىڭ يۈرگۈزۈۋاتقان سىياسىتىگە قارشى دېموكراتىك نارازىلىق بولۇپلا قالماي شۇنداقلا ئىشتىراكچىلارنىڭ داۋاغا بولغان روھىنى تېخىمۇ ئۇرغۇتىدىغان بىر مۇنبەردۇر،بىر كۈچ بىرىكتۈرۈش مەشىقىدۇر. شۇڭا نامايىشقا قاتناشماي تۇرۇپ نامايىشچىلارنىڭ ھىسسىياتىنى چۈشەنگىلى،شەرھىلەپ بەرگىلى بولمايدۇ .مەن دەيمەنكى

[2] .ئۈلكۈچى تۈركىيەدىكى مىللەتپەرۋەر بىر سىياسى پارتىيەنىڭ ياش ئۆسمۈرلەر ياچېيكىسى

نامايش قىلىپ ۋەتەن ئازات قىلغىلى بولمايدۇ دەپ مەسخىرە قىلىدىغانلار ياكى ياراتمايدىغانلار ئەسلىدىلا قولىدىن ئىش كەلمەيدىغان ئادەملەر توپىغا تەۋەدۇر.نامايش قىلىپ ۋەتەن ئازات بولمىغان بىلەن مايىش قىلىپ ئىدىيە ئازات بولىشى مۇمكىن،چەتئەللىكلەرگە ئاھۇ-زارىمىزنى يەتكۈزەلىشىمىز مۇمكىن.ئەينى چاغدا بوۋىمىز مەتمىمىن بۇغرا ۋە ئىسا يۈسۈپ ئالپتېكىنلەر مۇشۇنداق پائالىيەتلەرنى قىلىپ تۈركىيەدە بىزنى تونۇتمىغان بولسا بەلكىم مەن بۇ يازمىنى يېزىپ ئولتۇرۇش پۇرسىتىگە ئېرىشمىگەن بۇلاتتىم.شۇڭا نامايىشقا سەل قارىماسلىق كېرەك،مۇشۇنداق نامايىش ئۇچقۇنلىرى هامان بىر كۈنى ئاتەشكە ئايلىنىپ بېيجىڭنى يەر بىلەن يەكسان قىلىۋېتەمدۇ تېخى؟ ئۇنىسىنى بىر نېمە دىيىش هازىرچە تەس.

نۆۋەتتە خىتاي هاكىمىيىتىنىڭ مىسلى كۆرۈلمىگەن دەرىجىدە غالجىرلىشىپ مىللىتىمىزگە سىيلىۋاتقان ئازاپ-ئوقۇبەتلىرى ئىمان ئۇياقتا تۇرسۇن يۈرىكىدە زەررىچىلىك ئىنسانى هىس تۇيغۇسى بار بولغان هەرقانداق ئۇيغۇرنى بىئارام قىلماي قويمىدى.ئۇيغۇر ئۇچۇن قانداقتۇ بىرەر ياخشى ئىش قىلىۋاتقان كىشىلەرگە يېقىن تۇرسام ياكى ئۇيغۇر تەشكىلاتلىرىغا هەمدەمدە بولسام،خىتاي كونسۇلخانىسىدىن ۋىزا ئېلىپ ۋەتەنگە بېرىپ - كېلىشىم توسالغۇغا ئۇچرايدۇ دەپ ئويلايدىغان بىر قىسىم كىشىلەرنىڭ يولى ئېتىلىپ هەتتا كۆپىنچىلىرىنىڭ ۋەتەندىكى يېقىن -يۇرۇقلىرى تۇتقۇن قىلىنىشقا باشلىغاندىن بۇيان نۇرغۇن ئۇيغۇرلارنىڭ ئۇيقۇسى ئېچىلدى؛ خەنزۇ،جۇڭگو دەپ سىپايە تەلەپپۇز قىلماي خىتاي دىيەلەيدىغان ۋە تەشكىلاتلىرىمىزنىڭ چاقىرىقلىرىغا ئاۋاز قوشۇپ كۆك بايراقنى قولىغا ئېلىپ نامايىشلارغا ئاكتىپ قاتنىشىدىغان كەيپىياتلار شەكىللىنىشكە باشلىدى،هەتتا مۇهاجىرەتتىكى ئۇيغۇرلارئارىسىدا ۋەتەن،مىللەت،بايراقنىڭ قەدىر-قىممىتى مىسلى كۆرۈلمىگەن دەرىجىدە ئەڭ يوقۇرى پەللىگە كۆتۈرۈلدى دېسەكمۇ مۇبالىغە قىلغان بولمايمىز.

ئامرىكىدا ياشاۋاتقان داڭلىق پائالىيەتچى رۇشەن ئابباس خانىمنىڭ چاقىرىقى بىلەن دۇنيا مىقياسىدا ئېلىپ بېرىلماقچى بولۇنغان«بىر ئاۋاز بىر قەدەم» نامايىشى كۆتۈلگەندىنمۇ كەڭ-كۆلەملىك ۋە سۈپەتلىك ئېلىپ بېرىلدى.ئىلگىرى دەۋا سېپىگە كىرمىگەن ياكى مەيدانغا چىقمىغان نۇرغۇن ياشلار بۇ قېتىمقى نامايىشتا رەستىگە چىقىپ كۈچىمىزگە كۈچ قاتتى،يەنە باشقا نۇرغۇن ياخشى ئىشلارنى قىلىشنى كۆڭلىگە پۈكۈپ قايتىشتى بۇ نامايىشتىن.مانا بۇ غەزەپنى كۈچكە ئايلاندۇرۇپ پۈتۈن دۇنياغا ئۇيغۇرلارنىڭ ئاهۇ-زارىنى ئاڭلىتىش هەركىتى بولدى، هەم شۇنداقلا خىتايغا نىسبەتەن «بىز ساڭا تېز پۈكمەيمىز،تاكى ئاداققىچە هەققانى كۆرىشىمىزنى داۋاملاشتۇرىمىز» دېگەن ۋەدىنامىنىڭ جاكارلىنىشى ئىدى بۇ هەركەت.

نامايىشتىن ئۈيلىغانلىرىم

ئىگەللىنىشچە ،خىتاي قىزىل ئارمىيىسى شەرقى تۈركىستانغا تۇنجى قەدەم باسقان كۈندىن باشلاپ بۇ نىڭغا قارىتا ئەڭ دادىل قارشى چىقىپ كەلگەن ئامىمىنىڭ مۇتلەق كۆپچىلىكى دىندار كىشىلەر ئىكەن.يېتەكلىگۈچىلەرنىڭمۇ زور كۆپچىلىكى ئاساسەن دىنى زاتلار دېسەكمۇ بولىدۇ.تا ھازىرغا قەدەر مەيلى ۋەتەن ئىچىدە مەيلى ۋەتەن سىرتىدا بولسۇن دەۋانىڭ ئالدىنقى سېپىدە مېڭىپ بەدەل تۆلەۋەتقانلار يەنىلا دىنى ئەقىدىسى كۈچلۈك،كەلگۈسىدىن ئۈمىتۋار كىشىلەر ئىكەنلىكى كۆز ئالدىمىزدا تۇرماقتا.مانا بۈگۈن ھەممىلا دۆلەتتە نامايىشقا چىققان خانىم-قىزلارنىڭ دېگۈدەك بېشىغا رومال ئارتقانلىقى بۇ قارىشىمنى ئىسپاتلاپ تۇرۇپتۇ.ئەلۋەتتە ئادەتتە بېشى ئوچۇق يۈرۈيدىغان بىرقىسىملىرى ئۆزىنى يۇشۇرۇش ئۈچۈن يۈزنى ئەتكەنلىكىمۇ بىر رېئاللىق.

مەن ياشاۋاتقان دۆلەتتە بۇ قېتىم 20 دەك ئايال نامايىشچىلارنىڭ قاتناشقانلىقىنى كۆردۈم،ئىلگىرىكى بېشىمدىن ئۆتكەن رەسمگە رەسمگە چىقىشنى خالىماسلىقتەك نازۇك مەسىلى تۈپەيلى ۋىدېئو كامېرامنى قەتئى ئىشلەتمەي ئىشتىراكچى سۈپىتىدە مېڭىشىپ بەردىم.ئىلگىرى نامايىشلارغا قەتئى يېقىن كەلگىلى ئۇنىمايدىغان بىرقانچە خانىم – قىزلارنىڭ بۇ نامايىشقا كېلەلىگىنىدىن ئىچىمدە تولىمۇ خۇرسەن بولدۇم.نەزەر سالسام ئاساسەن ھەممىسى ئادەتتە بەش ۋاخ ناماز ئۆتەيدىغان ۋە ئورانغىنىغا قارىغاندا دىنى كۈچلۈك خانىم - قىزلار ئىدى. قارىسام نامايىش چاقىرىقىمىزغا ئاۋاز قوشالمىغان يەنە نۇرغۇنلىرىنىڭ بۇرۇنقىدەكلا بانا-سەۋەپلىرى بارئىكەن:نامايىشقا چىقىپ قالسام ۋەتەندىكى ئۇرۇق تۇققانلىرىمغا ئاۋارىگەرچىلىك بولىدۇ،نامايىشتىن نېمە چىقاتتى؟....

خۇددى دەۋانىڭ ئالدىنقى سېپىدە مېڭىپ ئېغىر بەدەللەرنى تۆلەۋاتقانلار، نامايىشقا چىققان ۋە چىقىۋاتقانلارنىڭ ۋەتەندە ئۇرۇق-تۇققانلىرى يوق يا بولمىسا ئۇلارئورماندىن ئۈنۈپ قالغاندەك.

دېمەك ئىسلام دىنىمىزدىكى ئاللاھنىڭ بۇيرۇقى بولغان «زۇلۇمغا قولىدىن كېلىشىچە قارشى تۇرۇش،ئېزىلىۋاتقان قەۋمى ئۈچۈن كۆرەش قىلىش»پىرىنسىپىغا ئەمەل قىلالىغان ئاڭلىق ھەرقانداق ئۇيغۇر دەۋاغا ئاتلىنالايدىكەن،دىنى ئېڭى سۇس ياكى مىللىتىگە بولغان مېھىر-مۇھەببىتىدىن خىتاي قورقۇسى كۈچلۈك ئۇيغۇرلار ئۆزىنىڭ ۋىجدانىنى راھەتلەندۈرۈش ئۈچۈن بىرەر بانا سەۋەپ تاپىدىكەن نامايىشقا چىقماسلىق ئۈچۈن.دەۋا سېپىمىزگە ئاكتىپ ھەسسە قوشۇۋاتقان دىنى ئەقىدىسى بىر قەدەر سۇس بولسىمۇ مىللى ئېڭى كۈچلۈك ئاز ساندىكى كىشىلىرىمىزنىڭ ئەمگىكىنىمۇ ئىنكار قىلالمايمىز ئەلۋەتتە.

مېنى خۇرسەن قىلىۋاتقىنى ئىلگىرى نامايىشتىن نېمە چىقىدۇ؟دەپ ياراتمايدىغان خېلى بىر قىسىم ئۆلىمالىرىمىزنىڭمۇ ئەمدىلىكتە ئۇيغۇنۇپ نامايىش قىلىشنىڭ ئەھمىيىتىنى دىنى نۇقتىدىن شەرھىلەپ تەبلىغ قىلىشقا باشلىغانلىقى ۋە ئۆزلىرىمۇ ئىشتىراك قىلىۋاتقانلىقى بولدى.دېمەك ئاڭ ئۆزگەرسە ئىش-ھەرىكەتمۇ ئۆزگىرەيدىكەن،قارىسام تۇنجى ساھابىلەرنى ئا قالسۇن نامايىشچى ساھەبە دەپ مۇئەييەنلەشتۈرۈشكە يېقىن نۇتۇقلار ئېتىلىشقا باشلاپتۇ تور تەشۋىقاتلىرىدىكى سىن ھۆججەتلىرىدە.ئەسلىدە دىنى پىرىنسىپ بويىچە بىر خاتا ئىشنى كۆرسە ئۇنىڭغا قەتئى قارشى تۇرۇش كېرەكلىكى قۇرئان كەرىمدە نۇرغۇن ئورۇندا تەكىتلەنگەن ۋە پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ئىش-ئىزلىرىدا بۇنىڭ مىسالى خېلى كۆپ.مەن بۇ نوقتىدا ئايەت ۋە ھەدىسلەرنى نەقىل كەلتۈرۈپ ئايرىم بىر ماقالىدە توختىلىمەن خۇدايىم بۇيرىسا.

نامايىشتا ئوبراز مەسىلىسى

بۇ قېتىمقى نامايىشتا كۆزۈمگە چېلىققىنى غەرپ ئەللىرىدىكى ئۇيغۇرلاردىن بەكرەك تۈركىيەنىڭ ئىستانبۇل شەھرىدە ئۆتكۈزۈلگەن «بىر ئاۋاز بىر قەدەم» نامىلىق ئاياللار نامايىشىدا نەچچە مىڭلىغان خانىم – قىزلار ئاكتىپلىق بىلەن نامايىشقا قاتناشتى.بۇ نامىيش ئۇيغۇر خانىم-قىزلىرىنىڭ تۈركىيەدە ئېلىپ بارغان ھازىرغا قەدەركى ئەڭ زور كۆلەملىك نامايىشى بولۇپ تارىخ بەتلىرىن ئورۇن ئالدى. نامايىشتا توۋلانغان شۇئارلار ، كۆتۈرۈلگەن لوزۇنكىلار ۋە مېڭىش تەرتىپى جەھەتتىن رەتلىك ۋە سۈپەتلىك نامايىش بولدى دىيىشكە بولىدۇ.مۇستەقىل شۇئارىمىز تېخى ئۇمۇملاشمىغىنى ئۈچۈنمىكىن«باش بۇغ بۇرادا، ئىنسان ھەقلىرى نەرەدە» دېگەن مىللەتچى ھەرىكەت پارتىيىسىنىڭ شۇئارىمۇ ياڭراۋاتاتتى.بىراق نامايىشتا قارا چۈمبەل بىلەن يۈزىنى ئېتىۋېلىشلار،يەنە كېلىپ بايانات ئېلان قىلغان خانىمنىڭ يۈز كۆزىنى ئېتىۋالغان ھالەتتىكى كۆرۈنۈشى ئاخبارات ۋە تاراتقۇلاردا گۇيا پەلەستىنىدىكى ھاماسنىڭ ئايال پىدائىلىرىنى ئەسلىتەتتى.نامايىشقا چىقىپ خىتايغا قارشى مەيدانىنى ئېنىق جاكالىغان بۇ ئەزىمەتلىرىمىزگە ئايرىم-ئايرىم رەخمەت ئېيتساقمۇ ئازلىق قىلىدۇ.

بۇخىل كۆرۈنۈش بىزگە ياخشى بولمىغان نەتىجىلەرنى ئېلىپ كېلىشى مۇمكىن.دىنىمىزدا پەرز بولغىنى نورمال ئورۇنۇش ئىكەنلىكىدە بىزمۇ ئىمان ئېيتتۇق،لېكىن بۇ شەكىلدىكىسى سەل ئاشۇرۇۋەتكەنلىك. سىز سەئۇدى ئەرەبىستاندا،پەلەستىن ياكى ھىندونوزىيە ۋە ئىراندەك دۆلەتلەردە ئەمەس تۈركىيەدەك 70 يىلدىن بۇيان ياۋرۇپالىششىنى قوغلىشىۋاتقان بىر خەلقنىڭ يۇرتىدا نامايىش قىلىۋاتقىنىڭىزنى ئەستىن چىقىرىپ قويماڭ .مېنىڭ بۇ قۇرلىرىمنى ئوقۇۋېتىپ تىللاپ كېتىدىغان قېرىنداشلارنىڭ چىقىشىنىمۇ ئويدان بىلىمەن.ئەمما مېنىڭ بۇ گەپلىرىمنىڭ تېگىگە كىيىنچە يېتىسىلەر. ئەگەر تۈركىيەگە ماسلىشىپ ياشايمەن دەيدىكەنسىلەر كىيىم- كېچەكتە تۈركىيەدىكى ئوتتۇرايولنى تۇتۇپ ماڭغان دىندار خانىم-قىزلاردەك كىيىنىشنى ئۆگەنمىسەڭلار، تۈرك قېرىنداشلارنىڭ ھىسداشلىقى بارغانسىرى ئازلاپ كېتىشى مۇمكىن.مەن ھەرقانداق كىيىم- كېچەك مودىسىغا ھۆرمەت قىلىمەن،قانداق كىيىنىشڭلار يەنىلا

ئۆزەڭلارنىڭ ئىختىيارىدىكى بىر مەسىلە.شۇنداقتىمۇ تۈركىيەنىڭ يۈرۈش- تۇرۇش ۋە كىيىم- كېچەك ئادەتلىرىگە بىرئاز رىئايە قىلىشىنىڭ ئەھمىيىتىنى ئەسكەرتكۈم كەلدى خالاس.ئاخىرىدا بۇ نامايىش پىكرىنى تۇنجى بولۇپ ئوتتۇرىغا قويغان ،تەشكىللەپ ماددى ۋە مەنىۋى ئاز بولمىغان ئەمگەكلەرنى سىڭدۈرگەن ھەربىر شەخسكە ئالاھىدە رەخمىتىمنى بىلدۈرىمەن.يەنە بىر نامايىشتا تېخىمۇ سۈپەتلىك ۋە ئىجابى تەسىرچانلىقى يوقۇرى تەتبىقلەرنى قولغا كەلتۈرۈشىمىزگە تىلەكداشمەن.